

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«СӘРСЕН АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ» КЕ АҚ

С. АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ
ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІНІҢ

2024-2029 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ДАМУ БАҒДАРЛАМАСЫ

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ
ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ**

**«СӘРСЕН АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС
ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ»**

**AMANZHOLOV
UNIVERSITY**

**«СӘРСЕН АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС
ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ» КЕ АҚ
2024-2029 жылдарға арналған
ДАМУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Директорлар кеңесінің
шешімімен бекітілген
07.03.2024 ж. №2 хаттама

Оскемен, 2024

МАЗМҰНЫ

	КІРІСПЕ	3
2	БАҒДАРЛАМА ПАСПОРТЫ	4
3	СЫРТҚЫ ОРТА МЕН АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙДЫ ТАЛДАУ	6
2	ҚОҒАМНЫҢ МИССИЯСЫ, КӨЗҚАРАСЫ, ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ	20
3	СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАР, ОЛАРҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ, НЫСАНАЛЫ ИНДИКАТОРЛАР	21
3.1	«АЙМАҚТАҒЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АРТЫҚШЫЛЫҚ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ	22
3.2	«ИННОВАЦИЯЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТКЕ ТРАНСФОРМАЦИЯ: ҒЫЛЫМ, ИННОВАЦИЯ, КОММЕРЦИЯЛАНДЫРУ, ТРАНСФЕРТТІК ТЕХНОЛОГИЯЛАР» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ	23
3.3	«ИНТЕРНАЦИОНАЛДАНДЫРУ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ПОЗИЦИЯЛАУ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ	25
3.4	«ӘЛЕУМЕТТІК ЭКОЖҮЙЕНІ ДАМУ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ	26
3.5	«ЦИФРЛЫҚ ЭКОЖҮЙЕНІ ЖӘНЕ ЗАМАНАУИ ІТ - ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫ ДАМУ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ	27
3.6	«БАСҚАРУ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ТРАНСПАРЕНТТІЛІГІН АРТТЫРУ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ	27
4	КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР	28
5	БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУДЫ БАСҚАРУ РЕСУРСТАР	29
6	ҚЫСҚАРҒАН СОЗДЕР МЕН ГЛОССАРИЙДІҢ МАҒЫНАСЫН АШУ	29

*Қазақстанның мақсаты – тек жетекші елдердің қатарында болу емес,
ғылыми проаресті айқындайтын ел болу.
Бұл мақсат күрделі болып көрінгенімен, оған
Қазақстанның ғылыми әлеуеті бар және оны іске асыруға ұмтылуы тиіс.
Болашақ - технология мен инновацияда екенін жақсы түсінеміз.*
Қазақстан Республикасының Президенті
Қ-Ж. Қ. Тоқаев

КІРІСПЕ

С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университетінің 2024-2029 жылдарға арналған даму бағдарламасы Қазақстан Республикасының Президенті, ҚР ҒЖБМ қойған мақсаттар мен міндеттерді іске асыру есебінен университеттің жоғары даму деңгейіне қол жеткізуге бағытталған.

С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті Даму бағдарламасының бірінші басылымы ғылыми кеңестің 2018 жылғы шешімімен бекітілді. 2018-2022 жылдар аралығында ҚР Үкіметі, ҚР БҒМ Жоғары оқу орындарының академиялық, басқарушылық еркіндігін және қаржылық дербестігін кеңейтетін бірқатар заңнамалық және нормативтік құжаттарды бекітті. «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің жоғары оқу орындарының кейбір мәселелері туралы» ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 11 қазандағы №752 қаулысымен, ҚР ҚМ Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік университеті» ШЖҚ РМК коммерциялық акционерлік қоғамын құру туралы» 2020 жылғы 21 мамырдағы №304 бұйрығымен «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы болып қайта құрылды. Меншіктің құқықтық нысанының өзгеруі қолданыстағы басылымға өзгерістер енгізуге және С.Аманжолов атындағы университеттің жаңа Жарғысын ескере отырып, Ғылыми кеңес Бағдарламаның жаңа басылымын қабылдады.

Университеттің Даму бағдарламасын қайта қараудың келесі кезеңі 2022-2023 оқу жылында басталды, 2022 жылдың маусым айында ҚР БҒМ Қазақстан Республикасының Білім министрлігі және Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі болып қайта құрылуына байланысты, Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі туралы «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» Ереже Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 29 қыркүйектегі №1449 Жарлығын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 28 қазандағы (№1111) қаулысымен бекітілген. 2022 және 2023 жылдар ішінде университеттердің қызметін реттейтін бірқатар жаңа заң жобалары, нормативтік құжаттар шықты. 2023 жылғы 28 наурызда шыққан Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы» атты №248 қаулысы Қазақстан университеттерінің даму бағдарламалары мен даму жоспарларын әзірлеу тәсілдерінің өзгеруіне негіз болды.

БАҒДАРЛАМА ПАСПОРТЫ

Бағдарлама атауы	«Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕ АҚ 2024-2029 жылдарға арналған Даму бағдарламасы
Бағдарламаны әзірлеу негіздері	• Мемлекет басшысының 2020 жылғы 1 қыркүйектегі «Жаңа жағдайдағы Қазақстан: іс-қимыл уақыты» атты Қазақстан халқына Жолдауы; • Мемлекет басшысының 2021 жылғы 1 қыркүйектегі «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауы; • Мемлекет басшысының 2022 жылғы 1 қыркүйектегі «Әділ мемлекет. Біртұтас ұлт. Ғүлденген қоғам» атты Қазақстан халқына Жолдауы; • Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III «Білім туралы» Заңы; • Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 18 ақпандағы №407-IV «Ғылым туралы» Заңы; • Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 31 қазандағы № 381-V «Ғылыми және ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру туралы» Заңы; • «Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауалды бағдарламасын іске асыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 26 қарашадағы №2 «Әділ Қазақстан – Барлығы үшін және әрқайсысы үшін. Қазір және мәңгі» Жарлығы; • Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қаулысы; • Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №727 «Цифрландыру, ғылым және инновациялар есебінен технологиялық серпіліс» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қаулысы; • Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №724 «Ұлттық рухани жаңғыру» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қаулысы; • Қазақстан Республикасы Президентінің 2021 жылғы 26 ақпандағы №520 «Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі жалпыұлттық басымдықтары туралы» Жарлығы; • Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 13 қыркүйектегі №634 «Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі аумақтық даму жоспарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығының жобасы туралы» Қаулысы; • Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы №990 «Өңірлерді дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қаулысы; • Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы №248 «Қазақстан Республикасында жоғары білім мен ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қаулысы.
Бағдарламаны әзірлеуші	«Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕАҚ.
Мақсаты	Көпсалалы университетті қоғамда зор ықпалы бар және қазақстандық білім беру жүйесінде жетекші орын алатын Шығыс Қазақстан өңірінің әйгілі инновациялық-ғылыми орталығына айналдыру.
Міндеттері	1. Ұлттық және әлемдік стандарттарға сәйкес келетін бәсекеге қабілетті мамандарды дайындаудың жоғары сапасына назар аударатырып, университеттің академиялық стратегиясын «қайта жүктеуді» жүзеге асыру.

	2.Ғылымның зияткерлік әлеуетін, технологиялар трансферін және коммерцияландыруды дамыту; 3. Университеттің барлық бизнес үдерістерінде әлеуметтік және цифрлық экожүйені, заманауи IT-инфрақұрылымды дамыту.
Негізгі бағыттар	1. Аймақтағы академиялық артықшылық; 2. Инновациялық университетке трансформация: ғылым, инновация, коммерцияландыру, технологиялар трансфері; 3. Интернационалдандыру және халықаралық позициялау; 4. Университеттердің үшінші миссиясы шеңберінде әлеуметтік экожүйені дамыту; 5. Цифрлық экожүйені және қазіргі заманғы IT – инфрақұрылымды дамыту; 6. Басқару және қаржыландыру жүйесінің ашықтығын арттыру.
Іске асыру мерзімі	2024-2029 жылдар
Қаржыландыру көздері	- республикалық бюджет; - мемлекеттік-жекешелік әріптестік қаражат; - шарттар бойынша ұйымдардан, кәсіпорындардан және мекемелерден түскен қаражат; - халықаралық ғылыми, білім беру қорлары мен ұйымдар бөлетін қаражат; - ғылыми-зерттеу жұмыстарын іске асырудан түскен кірістер; - университеттің меншікті қаражаты; - демеушілердің қайырымдылық жарналары, заңды және жеке тұлғалардың ерікті қайырымдылықтары, меценаттық.

1. СЫРТҚЫ ОРТА МЕН АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙДЫ ТАЛДАУ

Сыртқы ортаны талдау.

Сыртқы ортаны талдау – бұл университеттен тыс факторлардың университеттің дамуына ағымдағы және болашақтағы әсерін анықтау мақсатында анықталатын және бағаланатын үрдіс. Сыртқы ортаны талдау әлемдік трендтердің, экономикалық даму тенденцияларының, құқықтық реттеу мен басқарудың, саяси процестердің, ресурстардың, мәдениет пен ғылымның, техника мен технологиялардың, инфрақұрылымның және т.б. әсерін зерттеуді қамтиды. Сыртқы ортада микро және макро деңгейлерді ажырату әдетке айналған. Микроорта факторларына мыналар жатады: мемлекеттік реттеу; өңірдегі білім беруді дамыту ерекшеліктері; ЖОО-ның білім беру және зерттеу қызметтерін тұтынушылар, жұмыс берушілер және бизнес-қоғамдастық; бәсекелестердің макроэкологиялық факторларына мыналар жатады: экономикалық факторлар, саяси және әлеуметтік, технологиялық факторлар.

XXI ғасырдағы білім кез келген қоғам мен мемлекет дамуының маңызды стратегиялық ресурстарының бірі болып табылады, ал жаһандану, аймақтандыру және интернационалдандыру елдер мен әлемдік білім беру жүйесінің дамуының өзекті тенденциялары болып табылады. Сонымен, экономикаға, саясатқа, мәдениетке, бұқаралық ақпарат құралдарына әсер ететін жаһандану құбылысы білім беруге, оның ішінде жоғары оқу орындарына айтарлықтай әсер етін, университетті дамыту бағдарламасында ескерілді. Сонымен қатар, жаһандану процестері елдер мен білім беру жүйелерін дамытудың аймақтық ерекшелігін жоққа шығармайды.

Жаһандану, цифрландыру, аймақтандыру және интернационалдандыру жоғары білім беруді дамытудың әлемдік трендтері ретінде мынадай түйінді процестерді алдын ала анықтайды: оқытудың жаңа технологияларын енгізу, олардың арасында ақпараттық-телекоммуникациялық және цифрлық технологиялар да аса маңызды мәнге ие болады; коммерцияландыру процестерін жандандырудың мәнін көрсететін білім, ғылым және бизнестің интеграциясын тереңдету; жүйеі өзгерту арқылы университеттердің дербестігін дамыту академиялық еркіндікті басқару және кеңейту архитектурасы; қосымша білім беру қызметтерін, оның ішінде «өмір бойы оқыту» қағидатын іске асыруға байланысты қызметтерді ұсыну. Әлемдік тенденциялар мен олармен байланысты инновациялық процестер қазақстандық білім беру жүйесіне айтарлықтай әсер етеді, бұл біздің еліміздің ұлттық, әлеуметтік-экономикалық және саяси шындықтарымен қатар «С.Аманжолов атындағы ШҚУ» КЕ АҚ 2024-2029 жылдарға арналған Даму бағдарламасы өзгерген кезде ескерілді.

Еңбек нарығының қажеттіліктерін барабар бағалау және мүдделі тараптарды университеттің дамуына тарту мақсатында білім беру мекемелерімен, ірі қазақстандық кәсіпорындармен және бизнес-құрылымдармен іскерлік өзара тиімді қатынастар орнатылды.

Еңбек нарығының кадр қажеттіліктеріне өзгеру тенденцияларының болжамы. Аймақпен байланыс. Әлемдік тәжірибе көрсеткендей, өңірлерді дамытудың қажетті шарты өңірдің білім беру, ғылыми-инновациялық, кәсіпкерлік және экономикалық жүйелерінің, оны дамытудың драйвері мен модераторының негізі ретінде мықты жоғары оқу орындарының болуы болып табылады. Нарықтық экономика жағдайында тиісті мамандарға өңірлік экономиканың ағымдағы және перспективалық қажеттіліктерін уақтылы қанағаттандыру өңірдің орнықты дамуға бірқалыпты көшуіне ықпал етеді. Шығыс өңірде даму локомотиві қызметін атқара отырып, университет түрлі республикалық және өңірлік бағдарламаларға белсенді қатысады және өңір мен елдің инновациялық дамуы үшін кадрлардың негізгі «жеткізушілерінің» бірі болып табылады. ЖОО оқытушылары мен қызметкерлері қоғам өміріне, мәдениетті дамытуға, сондай-ақ Білім және ғылым, өнеркәсіп және қала, облыс экономикасы саласындағы бағдарламаларға белсенді қатысады.

Ағымдағы жағдайды талдау.

Бүгінде С.Аманжолов атындағы ШҚУ₆да (бұдан әрі-Университет) басқару жүйесі

жетілдірілін, корпоративтік менеджмент қағидаттары енгізілді. Университетте Сапа менеджменті жүйесі жұмыс істейді, сапа саласындағы саясат, мақсаттар мен міндеттер айқындалған. Директорлар Кеңесі, Ғылыми кеңес, Академиялық кеңес, ҒТК және т.б. жұмыс істейді. Ғылыми кеңес, Студенттік өзін-өзі басқару органдары және Түлектер қауымдастығы қызметінің тиімділігі артты, бизнес-әріптестердің ЖОО жұмысына қатысу дәрежесі артты. Университеттің нормативтік-құқықтық базасы жаңартылды және заманауи талаптарға сәйкестендірілді, ресурстар мен тәуекелдерді басқару схемалары әзірленді. университет имиджін қамтамасыз ету бойынша жұмыс айтарлықтай жақсарды. Стратегиялық жоспарлау жүйесі енгізіліп, университеттердің автономиясына көшу жұмыстары басталды.

Университеттің корпоративтік мәдениеті ортақ рухани құндылықтарға, дәстүрлер мен тарихқа негізделген. Университетте «Оқытушының Ар-намыс кодексі», «Студенттің ар-намыс кодексі», «Академиялық адалдық қағидалары», «Әдеп қағидалары», университеттің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты әзірленіп, бекітілді. Әдеп жөніндегі кеңес, ТСЖҚК (ДАС), Ғылыми зерттеулерді этикалық бағалау жөніндегі комиссия жұмыс істейді, онда академиялық адалдықты дамыту және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру жағдайында оқытушылар мен студенттердің мінез-құлқының негізгі этикалық ережелері анықталған.

Жыл сайын қызметкерлер мен профессорлық-оқытушылық құрам (ПОҚ) арасында ЖОО басқару жүйесіне қанағаттанушылықтың мониторингі корпоративтік басқару жүйесін жетілдіруге мүмкіндік береді.

Ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасы студенттер, түлектер және жұмыс берушілер арасында сауалнама жүргізу арқылы бағаланады: «ЖОО студенттерінің қанағаттануы», «Оқытушы студенттердің көзімен», «Жұмыс берушілердің түлектердің сапасына қанағаттануы», «Түлектердің білім беру бағдарламасын іске асыру сапасына қанағаттануы» және т. б.

С.Аманжолов атындағы ШҚУ-дың ғылыми және білім беру қызметтерінің сапасын мойындаудың дәлелі:

- БСҚТҚА 5 жыл мерзімге институционалдық аккредиттеу (IA-A сертификаты №0104 27.05.2019-24.05.2024 жж.);

- бакалавриат, магистратура және докторантура мамандықтары бойынша халықаралық мамандандырылған аккредиттеу (93%);

- ҚР ҒЖБМ ғылыми және ғылыми-техникалық қызмет субъектісі ретінде аккредиттелген (аккредиттеу туралы куәлік. 2023 жылғы 29 шілдедегі №000240 ЖК сериясы).

С.Аманжолов атындағы ШҚУ білім беру қызметінің жоғары сапасы тәуелсіз халықаралық және қазақстандық агенттіктер мен қызметтер жүргізген түрлі рейтингтердің нәтижелерімен бірнеше рет расталды:

- Шетелдік агенттіктер:

- «Webometrics Ranking of World Universities» рейтингі бойынша университет 30-шы орында;

- «QS Asia University Rankings 2023» халықаралық рейтингінде – 401-450 орынды иеленеді (Қазақстанның 32 ЖОО арасында 16-орында).

- Республикалық агенттіктермен:

- КЕАҚҰ өткізетін Қазақстанның үздік копсалалы жоғары оқу орындарының Ұлттық рейтингінде – 2022 жылы 5-ші орында; 2023 жылы 2-ші орында.

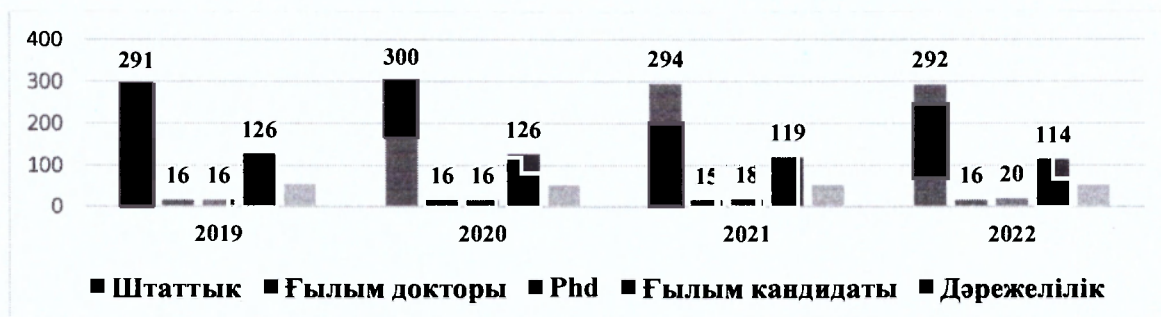
- АРТА өткізетін Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының ұлттық сұраныс рейтингінде – 2022 жылы 7-орын, 2023 жылы 5 орын алды.

- мамандарды даярлау деңгейлері мен бағыттарына сәйкес білім беру бағдарламалары бойынша «Атамекен» ҰАА рейтингінде 18 бакалавриат білім беру бағдарламасы үздік ондыққа енді.

- Университет ШҚО білім беру кеңістігінде және Қазақстанда тұрақты орын алады. Жоғары білім беру ұйымдары қызметінің 2022 жылғы есептерінің нәтижелері бойынша университет 2018-2022 жж. кезеңінде бағдарлама мен даму жоспарының барлық

көрсеткіштерін орындап, қаржы-экономикалық қызметте +65 %, халықаралық қызметте +61,0 %, ғылыми-зерттеу қызметінде +117,4 % елеулі өсім көрсетті.

2018-2022 жылдар кезеңінде 42-ден астам жаңа білім беру бағдарламалары және бакалавриат, магистратура және докторантураның 12 инновациялық білім беру бағдарламалары ашылды. химия және физика бойынша 4 диссертациялық кеңес жұмыс істейді. Университетте ғылыми-педагогикалық құрамның саны 302 адамды құрайды, оның ішінде 292 - штаттық қызметкерлер (96,6%), қосалқы қызметкерлер – 10 (3,4%). Құрамында ғылым докторлары, профессорлар – 16 адам (5,4%), ғылым кандидаттары, доценттер – 114 (39%), PhD докторлар саны – 20 адам (7%). Дәрежелері мен атақтары бар оқытушылар саны 52% құрайды. PhD докторларының саны айтарлықтай өсті. Қосалқы құрамда экономиканың түрлі салаларынан жұмыс берушілердің өкілдері, дуальді даярлау процесіне білім беру ұйымдары қатарынан мамандар, өндірісшілер де қатысады.

Сурет 1. Ғылыми-педагогикалық құрамның саны

Университеттің ПОҚ құрамының 19-ы академиктер, академиялардың мүшелері, корреспондент-мүшелер, профессорлар: Төлеген М.Ә., Ровнякова И.В., Русанов В.П., Алимбетов У.С., Завалко Н.А., Игибаева А.К., Апышев О.Д., Какиева Л.Х., Бейсембаева Р.С., Цыганов А.П., Прокопов К.П., Радченко Н.Н., Сахариева С.Г., Стебленова И.С., Ерболатұлы Д., Мадияров М.Н., Касентаева К.У., Афанасенкова И.В., Кайгородцев А.

«Штат кестесі, басқару құрылымы туралы» 2019 жылғы 29.03.123-п бұйрығына сәйкес 2019 жылғы 1 сәуірден бастап Біліктілікті растау орталығы таратылып, Кәсіптік даярлау және біліктілікті арттыру ресурстық орталығы құрылды. Есептік кезеңде (2019-2022 жж.) біліктілікті арттыру жоспарларын іске асыру үпін университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлерінің біліктілігін арттыру курстары өткізілді. Есептік кезеңде барлығы 1981 адам біліктілігін арттырды.

«ЖОО үздік оқытушысы» байқауы. Жыл сайын ҚР ҒЖБМ ЖОО ПОҚ-ның кәсіби-педагогикалық мәдениетін, оқу-әдістемелік және тәрбие жұмысының деңгейін арттыру және педагогтарды одан әрі кәсіби дамуға ынталандыру мақсатында университетте «ЖОО-ның үздік оқытушысы» байқауын өткізеді. 2019 жылдан бері 12 адам осы байқаудың жеңімпазы атанды:

2019 ж. - т.ғ.к. Жантасова Ж.З., т.ғ.к., доцент Аубакирова Ж.С., т.ғ.к. Жилкашинова А.М.;

2020 ж. - PhD докторы Адиканова С.С., PhD докторы Н.Ж.Женсикбаева, PhD докторы А.С. Тлебалдинова;

2021ж. - PhD докторы, қауымдастырылған профессор Ж.Б.Сағдолдина, PhD докторы, қауымдастырылған профессор Д.Байғереев;

2022 ж. - ф-м.ғ.д., профессор Скаков М.К., з.ғ.к., қауымдастырылған профессор Орсаяева Р.А., сениор-лектор Алимбекова Н.Б., лектор Буйткенов Д.Б.

Университет соңғы 6 жылда 1 курс студенттерінің контингентін қалыптастыру бойынша жұмысты аралас форматта жүзеге асырады: виртуалды комиссия мүмкіндігін міндетті түрде қолдана отырып, офлайн да, онлайн да (алыс өңірлерден келген талапкерлер конкурсы өтініш берген күндері), нәтижесінде университеттің білім беру бағдарламаларына ҚР басқа өңірлерінен түсушілердің жылдан жылға өсу үрдісі байқалды.

**С. Аманжолов атындағы ШҚУ БББ қабылдау бойынша статистикалық көрсеткіштер
6 жыл бөлінісінде**

Оқыту негізі	2022 - 2023 оқу жылы	2021- 2022 оқу жылы	2020 – 2021 оқу жылы	2019 – 2020 оқу жылы	2018 – 2019 оқу жылы	2017 - 2018 оқу жылы
ОБ негізінде ақылы	292	404	366	286	429	325
ТжКБ негізінде	347	383	454	371	412	213
ЖБ негізінде	354	357	378	254	595	432
ОБ негізінде МБГ	667	566	580	679	528	535
ТжКБ негізінде МБГ	17	36	19			-
ЖАО ғранттары және ШҚО әкімдігінің мемлекеттік тапсырыстары	166	139	157	134	146	-
Бакалавриат	1845	1885	1954	1724	2110	1505
Магистратура	132	190	198	149	236	221
Докторантура	11	20	14	8	12	5
Колледж мамандықтары	427	320	341	247	249	193
Всего:	2415	2415	2469	2128	2607	1924

Оның ішінде РБ қаражаты есебінен мемлекеттік білім гранты иегерлері конкурстарының нәтижелері, сондай-ақ ШҚО жергілікті атқарушы органдарының қаражаты есебінен білім беру гранты бойынша университетке БББ түскен көрсеткіштер оң динамикаға ие (2 табл.). Университет ШҚО-ның басқа ЖОО-ларының қатарында ЖАО (ШҚО әкімдігі) қаражаты есебінен білім беру грантын беру конкурсына жыл сайын қатысуды жалғастыруда, ағымдағы жылы өткен кезеңдермен түсу көрсеткіштері жоғары және ШҚО ЖОО-лары арасында соңғы жылдары бұл көрініс сақталуда. 2022 жылы - 165 адам. 2022 жылы алғаш рет «Қазақстан халқына» қоғамдық қорының қаражаты есебінен білім беру грантын беруге үміткерлер үшін конкурс өтті, нәтижесінде 8 студент қор стипендиясы есебінен білім алуда. Олар ауылдық жерлердегі аз қамтылған балалар, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған жетім балалар, мүгедек балалар, 1,2 топтағы және бала кезінен мүгедек балаларды тәрбиелеп отырған отбасылардан шыққан үміткерлер.

Мемлекеттік білім беру гранты иегерлерін қабылдаудың салыстырмалы көрсеткіштері
(2017-2022 жж.)

Грант түрлері	2017- 2018 оқу жылы	2018- 2019 оқу жылы	2019- 2020 оқу жылы	2020- 2021 оқу жылы	2021- 2022 оқу жылы	2022-2023 оқу жылы
РБ есебінен мемлекеттік білім беру гранты	535	528	679	599	602	684
ШҚО ЖАО қаражаты есебінен білім беру гранты	-	146	134	157	139	166

1 курсқа қабылданған білім алушылардың санаттары бойынша статистикалық мәліметтер

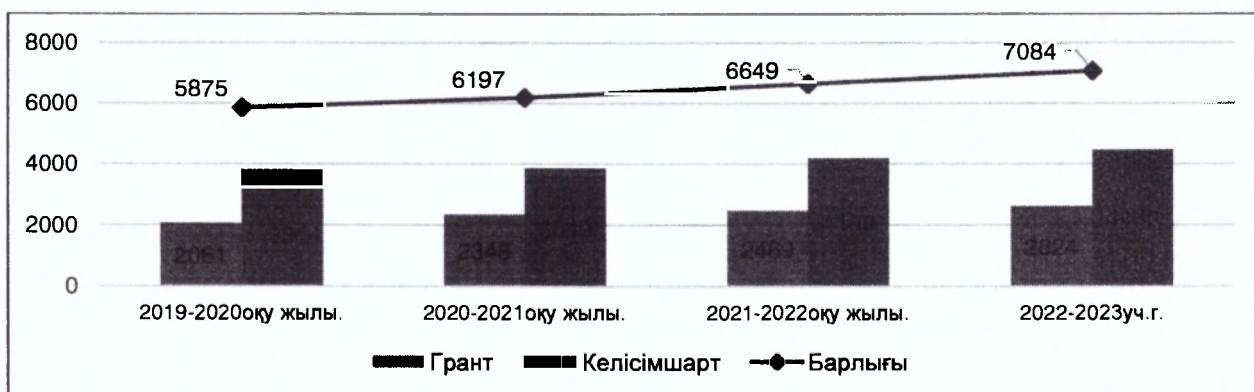
Оқу жылы	«Алтын белгі» иегерлері	Спорттық жарыстардың, н,	Ерекше үлгідегі аттестаттар	Мүгедек балалар, бала	Жетім балалар және ата-
-----------------	--------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------------	--------------------------------

		халықаралық және Азия ойындарының олимпиадаларының жеңімпаздары	мен үздік дипломдарын иегерлері	кезінен мүгедектер	анасынын қамқорлығынсыз қалған балалар
2018 – 2019	82	32	150	11	28
2019 -2020	88	37	174	6	13
2020 -2021	81	46	163	5	14
2021 -2022	83	48	193	5	17
2022 -2023	60	67	211	4	13

Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті «Мәңгілік ел жастары - индустрияға! - «Серпін» ұзақ мерзімді жобасы аясында (2022 жылдың тамыз айынан бастап) ҚР Үкіметі айқындаған өңірлерге қоныс аударатын ауыл жастары қатарындағы азаматтарға арналған квота» жобаның атауы) республиканың жоғары оқу орындары қатарында жыл сайын алдыңғы қатарда Түркістан, Қызылорда, Жамбыл, Жетісу (Алматы) және Маңғыстау облыстарынан талапкерлерді қабылдау бойынша жұмысты жүзеге асырады. Мемлекеттік іс-шараға Шығыс Қазақстанда 11 оқу орны қатысады. Жоғарыда аталған бағдарлама бойынша студенттер өмірі, білім беру, жастарды тәрбиелеу үрдісі университет басшылығының тұрақты бақылауында екенін атап өткен жөн.

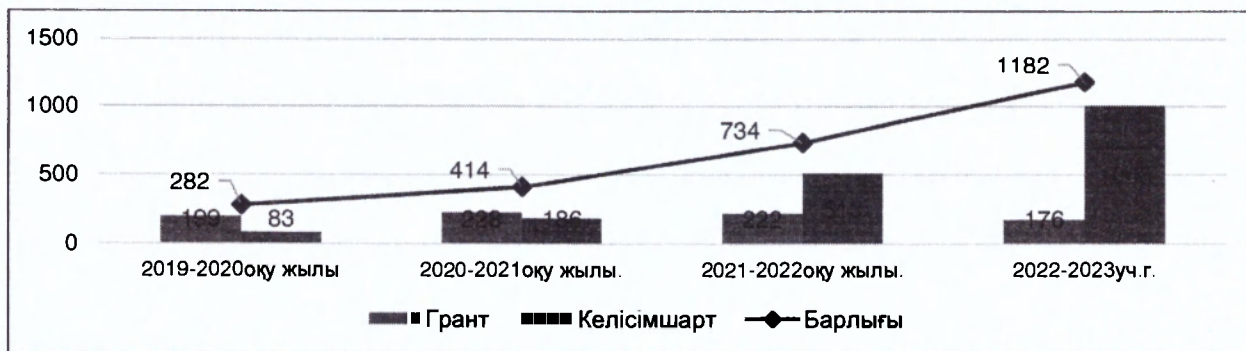
Мемлекеттік білім беру гранттары мен ЖАО гранттарының ұлғаюы өңірдің еңбек нарығын жас кадрлармен толықтыруға мүмкіндік береді. Өңірлік жоғары оқу орындарының бәсекеге қабілеттілігін арттыру және мектеп түлектерінің шетелге кетуін азайту мақсатында 2018 жылы облыс әкімі Д.Ахметов «Білікті маман» облыстық бағдарламасын бастады. ЖОО-да осы бағдарлама бойынша 621 адам оқиды.

Соңғы 3 оқу жылында білім алушылар контингентінің өсу деңгейінің он серпіні бар. Кадрларды даярлау деңгейлері (бакалавриат, магистратура және докторантура) тұрғысында контингенттің өзгеру динамикасын суреттен байқауға болады.

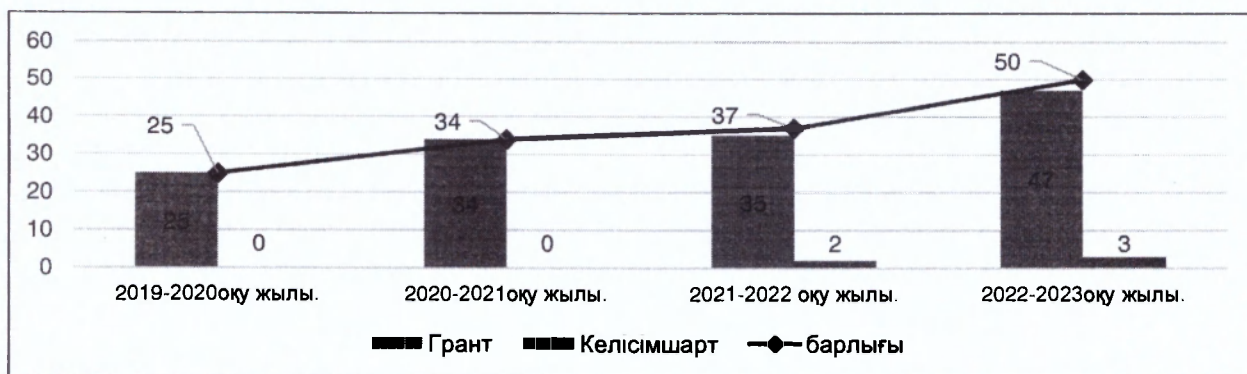

2 сурет. Бакалавриат білім алушылар контингенті

Оқытудың барлық түрлері бойынша контингент 2 есеге жуық өсті, осылайша, 2022-2023 оқу жылында бакалавриаттағы студенттер саны 1209 адамға өсті, бұл 17% құрайды, магистратурада оқытындар саны 900 адамға (76%) өсті, докторантурада контингенттің ұлғаюы 50% құрайды.

3 Сурет. Магистратурада білім алушылар контингенті

4 Сурет. Докторантурада білім алушылар контингенті

Университет жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің 107 білім беру бағдарламасы бойынша мамандар даярлайды: 63 БББ бакалавриат бойынша, 32 БББ магистратура және 12 БББ докторантура бойынша.

Бакалаврларды даярлау университеттің 14 кафедрасында 9 дайындық бағыты бойынша жүзеге асырылады.

2021-2022 оқу жылында кадрлар даярлау 114 білім беру бағдарламасы бойынша жүзеге асырылды (бакалавриат – 69, магистратура – 33, докторантура – 12) бұл өткен оқу жылымен салыстырғанда 5,26% - ға артық.

4 кесте

Білім беру бағдарламаларының саны

	2019-2020 оқу жыл.	2020-2021 оқу жылы.	2021-2022 оқу жылы.
Бакалавриат	59	62	69
Магистратура	36	39	33
Докторантура	12	12	12

Іске асырылатын БББ сапасын қамтамасыз ету, сондай-ақ Министрліктің ұсыныстарын орындау мақсатында ЖОО-да БББ әзірлеу және дамыту жөніндегі жобалау кеңсесі өз қызметін жүзеге асырады. Бүгінгі таңда университетте қазіргі уақыттағы өзекті және өңір мен ел экономикасында сұранысқа ие жаңа білім беру бағдарламалары ашылып жатыр. 2021-2022 оқу жылында 7 БББ (5 БББ бакалавриат, 2 БББ магистратура) ашылды, бұл өткен оқу жылымен салыстырғанда 75% - ға жоғары.

5 кесте

2021-2022 оқу жылында ашылған жаңа БББ тізімі

Бакалавриат	Магистратура	Докторантура
-------------	--------------	--------------

1. 6B02202 Тарих және сандық сауаттылық	1. 7M02301 Филология	
2. 6B02203 Дінтану және философия	2. 7M02302	
3. 6B04202 Сот және прокурорлық қызмет;	Филология: казак	
4. 6B04203 Корпоративтік заңгер	филологиясы	
5. 6B05302 Химия және наноматериалдар		

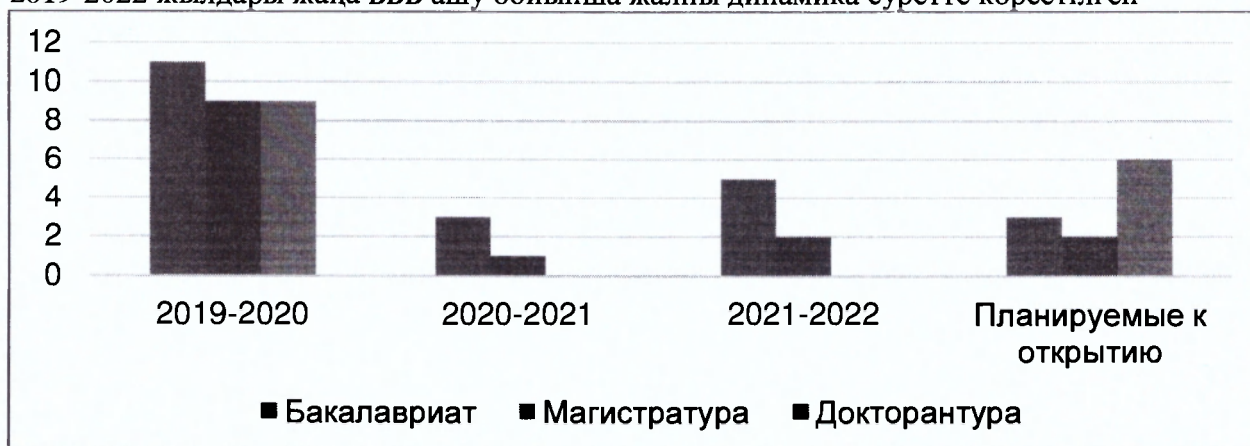
2023-2024 оқу жылында тағы 11 жаңа БББ ашу жоспарланып отыр:

- бакалавриатта: 6B04107-Экономика және басқару, 6B04108-Қаржы және есеп, 6B01403-Дене шынықтыру және АӘД;

- магистратурада: 7M04106-Экономика және басқару, 7M04107-Қаржы және есеп (бейіндік);

- докторантурада: 8D03101-Психология (ғылыми-педагогикалық және бейіндік бағыт), 8D01201-Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі (ғылыми-педагогикалық және бейіндік бағыт), 8D04201-Құқықтану (ғылыми-педагогикалық және бейіндік бағыт),

2019-2022 жылдары жаңа БББ ашу бойынша жалпы динамика суретте көрсетілген

5 Сурет. Жаңа білім беру бағдарламалары

Университет білім алушылардың үлгеріміне және олардың білім сапасына ерекше назар аударады.

Соңғы үш жылдағы аралық аттестаттау қорытындыларын салыстырмалы талдаудан 2021-2022 оқу жылында бакалавриат үлгерімінің жалпы көрсеткіші (91,3%) алдыңғыға қарағанда 1,2%-ке жоғары (2020-2021 оқу жылында - 90,2%), білім сапасының көрсеткіші (78,5%) 1,4% - ке (2020-2021 оқу жылында - 77,4%) артқанын анықтауға мүмкіндік береді, қорытынды аттестаттау нәтижелеріне келетін болсақ, үлгерімінің тұрақтылығын (100%) және білім сапасының жақсарғанын (2021-2022 оқу жылы - 95,4%) өткен оқу жылымен (2020-2021 оқу жылы - 91,6%) салыстырғанда 4,1% - ға өскенін байқауға болады (14-кесте).

Сондай-ақ, үздік диплом алған түлектер саны 2,8% -ке артты.

6 кесте

Білім алушылардың үлгерімі мен білім сапасын салыстырмалы талдау (бакалавриат)

Оқу жылы	Аралық аттестаттау		Қорытынды аттестаттау		Үздік диплом
	Үлгерімі (%)	Сапа (%)	Үлгерімі (%)	Сапа (%)	
2019-20	87,8	75,1	100	86,7	227
2020-21	90,2	77,4	100	91,6	171
2021-22	91,3	78,5	100	95,4	176

Ғылыми қызмет. Ғылыми қызметті университеттің ғылыми-зерттеу зертханалары мен ғылыми орталықтары жүзеге асырады: Өсімдіктер биологиясы және биотехнологиясы зертханасын қамтитын ұжымдық пайдаланудағы ұлттық ғылыми зертханасы; Физика-химиялық зерттеулердің сынақ зертханасы; Цифрлық технологиялар және модельдеу зертханасы; Инновациялық технологиялардың ғылыми-өндірістік зертханасы; «Беткі инженерия және трибология» ғылыми-зерттеу орталығы; «Алтайтану» орталығы; «Абайтану» ғылыми-зерттеу институты; «G-Global» алаңындағы экономикалық және құқықтық зерттеулер орталығы; Start up академиясы.

Ұжымдық пайдаланудағы ұлттық ғылыми зертхана шығыс өңіріндегі ғылыми жобалар мен шаруашылық келісім-шарт тақырыптарын орындайтын жалғыз зертхана болып табылады. С.Аманжолов атындағы ШҚУ қызметкерлері мен ПОҚ орындайтын жұмыстардың жалпы көлемі 2023 жылы гранттық қаржыландыру шеңберінде 2 млрд. теңгеден астам ғылыми жобаларды және республика мен Шығыс Қазақстан облысының жеке ұйымдары мен кәсіпорындарының тапсырысы бойынша 260 млн.теңгеден астам сомаға шаруашылық шарттық тақырыптарды құрады.

Ғылыми зерттеулерді орындау және ғылыми базаны нығайту үлпін жалпы сомасы – 149 208 044 теңгеге 055 «Гранттық қаржыландыру» бағдарламасы бойынша жабдық сатып алынды.

Кәсіпорындардың сұраныстары бойынша ЖОО-ның келісімшарттық қызметіп жүзеге асыру және шаруашылық жүргізуні субъектілердің бірлесіп ғылыми зерттеулер жүргізуі шарттар жасасу жолымен іске асырылады. Университет республика және облыс бойынша жоғары оқу орындары мен кәсіпорындармен жұмыс жүргізеді: «А.Б.Бектұров атындағы Химия ғылымдары институты» АҚ, «Қазақстан Республикасының Ұлттық ядролық орталығы» ШЖҚ РМК, «ҮМЗ» АҚ, KAZ Minerals, «Ақпараттық және есептеу технологиялары институты» ШЖҚ РМК, «Полимерлік материалдар және технологиялар институты» ЖМ, «Жер, металлургия және байыту ғылымдары орталығы», «Қазақ балық шаруашылығы ғылыми-зерттеу институты» ЖШС-мен Алтай филиалы, «Отын» институты, Д. Серікбаев атындағы «Шығыс Қазақстан техникалық университеті» КЕАҚ, Л.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Академик Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университеті, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, ҚР Мемлекеттік мұрағаты, С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті, Astana IT University, «Өсімдіктер биологиясы және биотехнологиялар» институты, ШҚО ішкі саясат басқармасы, «ТеплоЭкоСервис» ЖШС, Best ЖШС, LabEcoTechnology ЖШС, «Шығыс Қазақстан ауылшаруашылық тәжірибе станциясы» ЖШС, BILIMFOUDATION ҚҚ, «VirSnab» ЖШС және т. б.

Университеттің өңірдегі ірі кәсіпорындармен ынтымақтастық орнатуда мол тәжірибесі бар. Мысалы, «ҮМЗ» АҚ-мен бірлесіп бериллий фторидінің магнийтермиялық тотықсыздану процесінде бериллий өндірісінде түзілетін магний фторидінің өнеркәсіптік қалдықтарын өндеудің плазмохимиялық тәсілі әзірленді. Магний фторидінің қалдықтарынан магний оксидін алудың тәжірибелік-өнеркәсіптік плазмохимиялық технологиясы бериллий өндіру және экологиялық қауіпті азайту үшін жаңа және маңызды болып табылады.

«BEST» ЖШС керамикалық зауытымен бірлесіп, жоғары электр өткізгіштігі, жылу өткізгіштігі, механикалық беріктігі бар, сондай-ақ ультра жоғары жиілікті-электромагниттік сәулеленуді тиімді сіңіретін титан оксидінің нано ұнтақтарымен модификацияланған бериллий оксиді негізінде жаңа материал алу технологиясы әзірленді. Алынған электр сымды керамика жоғары қуатты электронды құрылғыларда, қалааралық және навигациялық жүйелерде шашыраңқы электромагниттік сәулелену сіңіргіш материалы ретінде пайдаланылуы мүмкін. Зерттелетін керамиканың электр-физикалық қасиеттерін алу және басқару жөніндегі ғылыми-зерттеу жұмысының нәтижелері Өскемен қаласында орналасқан «Керамика зауыты» кәсіпорнының базасында осындай керамиканың сериялық өндірісін жолға қоюға мүмкіндік береді.

Халықаралық ынтымақтастық. Университет таяу және алыс шет елдердің жетекші жоғары оқу орындарымен әріптестік қарым-қатынас орнату арқылы әлемдік білім

беру қоғамдастығына белсенді кіруді көздейді. Аманжолов университеті университеттердің тоғыз халықаралық қауымдастығының мүшесі болып табылады: Еуразиялық университеттер қауымдастығы (1995 ж.); Халықаралық жоғары мектеп академиясы (1998 ж.); Университеттердің Ұлы Хартиясы (2009 ж.); «Алтай - біздің ортақ үйіміз» Халықаралық үйлестіру кеңесі (2011 ж.); Азия университеттері қауымдастығы (2013 ж.), Еуропалық университеттер қауымдастығы (2016 ж.), «Ядролық технологиялар саласындағы мамандарды даярлау және білім беру (STAR-NET)» өңірлік желісі (2016 ж.), «IAESTE ұлттық комитеті» республикалық қоғамдық бірлестігі, түркі университеттері Одағы (2022 ж.).

Шетелдік жоғары оқу орындарымен ынтымақтастықты кеңейту жаңа білім мен технологияларды алу, шетелдік студенттер мен оқытушыларды тарту, сондай-ақ халықаралық мәдени қоғамдастықты дамыту үшін университетті дамытудың маңызды бағыты болып табылады. 2020-2023 жылдары ЖОО-дағы оқытушылық қызметке шетелдік ғалымдарды тарту аясында білім алушылар үшін АҚШ, Оңтүстік Корея, Түркия, Польша, РФ, Венгрия, Үндістан, Литва елдерінен 40-тан астам профессор онлайн және офлайн форматта дәріс оқыды. Жыл сайын серіктес ЖОО-лардың өзара қызметінің көкжиегі кеңейіп, жаңа шарттар жасалып, еліміздегі оқу орындарымен байланыс нығайып келеді. Қазіргі уақытта университет әлемнің 30-дан астам елінен 120-дан астам ЖОО-мен ынтымақтастықты дамытып жатыр. Университеттің серіктестері арасында жақын және алыс шетелдердің ЖОО-лары: Түркия, АҚШ, Швейцария, Қытай, Оңтүстік Корея, Польша Республикасы, Чехия, Франция, Испания, Латвия, Ресей, Беларусь, Германия, Венгрия, Литва, Үндістан, Моңғолия, Қырғызстан, Тәжікстан, Озбекстан және т. б.

Университетте Алтай мемлекеттік университетімен (РФ), Томск Ұлттық зерттеу мемлекеттік университетімен (РФ), Витантус Магнус университетімен (Литва) және т. б. 14-тен астам білім беру бағдарламалары бойынша қос дипломды білім беру бағдарламасы бойынша келісім жасалған.

ПОҚ-лары мен университет студенттерінің академиялық ұтқырлығы серіктес университеттермен ынтымақтастық негізінде республикалық бюджет қаражаты есебінен, «Erasmus+», «Болашақ», «Orhun» сияқты халықаралық стипендиялық бағдарламалар қаражаты есебінен, ғылыми жобалар және бюджеттен тыс қаражат есебінен іске асырылады.

«Үлкен Алтайдың Түркі әлемі» өңірлік еларалық жобасы аясында университет түркі әлемі елдерімен 25-тен астам шартқа қол қойды, академиялық алмасу бағдарламалары іске асырылуда, ғылыми журналдар мен ақпараттық платформалар жұмыс істейді. Үлкен Алтайдың ректорлар кеңесі белсенді жұмыс істейді, жыл сайын форумдар, конференциялар және жазғы мектептер өткізіледі.

Тәрбие жұмысы азаматтық-патриоттық қасиеттерге, жоғары мәдениетке, адамгершілікке, әлеуметтік жауапкершілікке, шығармашылық өзін-өзі көрсету қабілетіне және белсенді азаматтық ұстанымға ие болашақ бәсекеге қабілетті маманның жеке тұлғасын қалыптастыруға бағытталған.

Университетте Студенттік өзін-өзі басқару қағидаттары іске асырылады, білім алушылардың шығармашылық дамуына және спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізуге қажетті жағдайлар жасалған. «Еңбек адамы» идеологиясын іске асыру бойынша азаматтық-патриоттық тәрбиеге көп көңіл бөлінеді. Оскелең ұрпақтың адамгершілік-рухани және мәдени құндылықтарын сақтау және арттыру «Ұлы дала мұрагерлері» жобалары арқылы жүзеге асырылады, оның ішінде «Туған елге тағзым» жалпы республикалық экспедициясы, «Тарих тағылымы», «Қазақстанның киелі географиясы», «Жаһандық әлемдегі заманауи қазақстандық мәдениет» әлеуметтік жобалары бар. Университетте студенттер ұлттық жобаларды жүзеге асыруға және еріктілер қозғалысына белсенді қатысады.

Жастар ұйымдарының қызметіне қатысатын білім алушылардың үлесі жалпы контингенттің 70%-ын құрайды. Өзара қызмет және қарым-қатынас ортасын қалыптастыру, сондай-ақ корпоративтік мәдениетті дамыту және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында университетте заманауи ақпараттық-

коммуникациялық технологиялардың мүмкіндіктері белсенді пайдаланылады. Әлеуметтік сайт <https://www.vku.edu.kz/ru> білім алушыларға онлайн форумдар өткізуге, университет басшылығымен өзара әрекет жасауға, академиялық мәселелер бойынша ақпарат алуға мүмкіндік береді.

Инфрақұрылым және материалдық-техникалық база. Университет заманауи ресурстармен қамтамасыз етілген, олардың мазмұны сапалы білім беру қызметтерін ұсыну үшін қажетті жағдайларды қамтамасыз етеді. Университет балансында жалпы ауданы 58661,5 ш.м. 8 оқу-зертханалық корпус, оның ішінде оқу-зертханалық алаң - 19310,6 ш.м., дене шынықтыру және спорт нысандарының алаңы - 8621,1 ш.м. бар. Университеттің жобалық қуаты - 11 200 орын.

2022 жылы «Дана бала» үздіксіз және инклюзивті білім беру орталығы ашылды. «PARASAT» студенттерге қызмет көрсету орталығы, А.Трунов атындағы фитнес орталығы және басқа да әлеуметтік нысандар белсенді жұмыс істеуде.

Басқа қаладан келген студенттер тұру үшін университет жалпы ауданы 19992,9 ш.м. болатын 2050 орындық төрт жатақхана ұсынады. онда тұрмыстық, душ бөлмелері, тұрмыстық техникасы бар демалыс бөлмелері, интернет желісіне қолжетімді теледидарлар мен компьютерлер бар.

Университеттің ірі ғылыми кітапханасы бар, жалпы ауданы 2108 шаршы метр, кітапхана қорында 1500000 дана кітап.

Сондай-ақ, Вистениус-Панкратьев атындағы оқу-далалық практика орталығы, «Сібе» оқу-ғылыми тәжірибе орталығы, университет тарихының мұражайы, «Шығыс Қазақстанның інжу-маржандары» ғылыми-білім беру кешені (Бажанов атындағы табиғат мұражайы, геологиялық мұражай, гербарий кабинеті), «Чайка», «Берел» баспасы.

Жұмыс орындарында еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауға қатысты мәселелерді шешу, бейнебақылау, турникеттер орнату бойынша тұрақты жұмыстар жүргізілуде.

Барлық студенттер үйлерінде, ғимараттар мен университеттің басқа ғимараттары мен құрылыстары бойынша жөндеу жұмыстары белсенді жүргізіліп тұрады.

Ең маңызды назар әлеуметтік салаға аударылады. Оқытушылар мен қызметкерлердің толыққанды және сапалы демалысы үшін «Сібе» демалыс базасына жөндеу жүргізілді, білім алушыларға оқу үшін жеңілдіктер қарастырылған.

Білім беруді ақпараттандыру мақсатында дәстүрлі оқу залдары, әдебиет беру абонементтері, каталогтары, кітап қоймалары бар ғылыми кітапхана жұмыс істейді, кітапхана электрондық ресурстарды ашу және ғылыми әдебиеттер мен жарияланымдарды цифрландыру есебінен кеңейтілген.

Қазіргі уақытта университет заманауи ақпараттық-техникалық қамтамасыз ету және цифрландыру орталығының арқасында Smart университет моделіне көшуде. Мұндай ауысудың негізі цифрлық технологиялар базасында университеттің бірыңғай білім беру кеңістігін құру бойынша жұмыстар жүргізілді. Университеттің аумақтық мағынада кең үлестірілген құрылымын біріктіретін «өмір» магистраліне айналған талшықты-оптикалық желіні төсеу жүзеге асырылды. Осы талшықты-оптикалық желі негізінде бүкіл компьютерлік саябақты, университет қызметкерлері мен студенттерінің барлық жұмыс орындарын бір логикалық тұтастыққа біріктіруге мүмкіндік беретін қорғалған корпоративтік желі жобаланып салынды. Желіні жобалау оны одан әрі кеңейту және жаңғырту мүмкіндігін ескере отырып жүзеге асырылды. Бейнебақылау жүйелері мен өткізу жүйесін қамтитын университеттің аумағы мен үй-жайларына кіруді бақылаудың бірыңғай жүйесін реттеу және жаңғырту қарқынды жүріп жатыр. Бұл Smart инфрақұрылым жүйесін енгізу жолындағы алғашқы қадам болып табылады, оның негізінде жақын арада университеттің барлық бейне ресурстарын басқаруға арналған ахуалдық орталық ұйымдастыру жоспарлануда.

ІС электрондық құжат айналымы жүйесі енгізіліп, іске қосылды, соның арқасында бизнес-процестердің тиімділігі едәуір артты: қызметкерлердің ғимараттар арасындағы қозғалысының саны қысқарды, құжат айналымы технологиясы жеделдетілді, құжаттармен жұмыс істеудің ашықтығы артты.

Бірыңғай деректер қоймасы мен қызметкерлердің репозиторийі (кітапханасы) негізінде

барлық ақпараттық жүйелерді сервистік-бағдарланған архитектураға көшіру туралы жүйелі шешім қабылданды. Мұндай шешім ЖОО-да бар барлық ақпараттық жүйелерді, өз әзірлемелерін де, үшінші тарап өндірушілерін де кезең-кезеңімен біріктіруге мүмкіндік береді. Осы шешімнің арқасында жаңадан қосылатын ақпараттық жүйелер, оның ішінде ҚР ҒЖБМ жүйелерімен интеграциялау үшін қажетті бағдарламалық қамтамасыз ету ортақ ақпараттық кеңістікке оңай интеграцияланатын болады.

Университеттің барлық маңызды шешімдері университеттің барлық органдарында 30%-дан астамын құрайтын студенттер өкілдерінің қатысуымен ашық және транспарентті форматта қабылданады, ашық қаржыландырылады.

Университет бұл басқару жүйесін және білім алушылардың ЖОО-н басқаруға және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау процесіне белсенді қатысуын мақтан тұтады.

Ұжымның инновациялық әлеуетін бағалау. Университетте оқу үдерісін білікті профессорлық-оқытушылар құрамы жүзеге асырады, олардың 87%-дан астамы штаттағы оқытушылар. Ғылыми дәрежелер мен атақтардың иегерлері ҚР ҒЖБМ ҒЖБССҚК жіктеуініне сәйкес ғылыми бағыттардың толық спектрімен ұсынылған.

Тәжірибелік дайындықты арттыру мақсатында Жоғары мектептердің бітіруші кафедраларында кәсіпорындардың нақты тапсырыстары бойынша дипломдық жобаларды дайындау жұмыстары ұйымдастырылды. Оңірдегі кәсіпорындар мен ұйымдардың жанынан әлеуетті жұмыс берушілерді оқу үдерісіне белсенді тарту және кәсіптік практиканы ұйымдастыру арқылы студенттердің кәсіби құзыреттілігін дамыту орталығы болып табылатын кафедралардың филиалдары ашылды.

Оқытушылардың құзыреттілігін жүйелі бағалаудың негізгі тетіктерінің бірі ПОҚ рейтингі болып табылады. ПОҚ қызметінің сапасын бақылаудың бұл нысаны жыл сайын «С.Аманжолов атындағы ШҚО профессор-оқытушылар құрамы мен қызметкерлерін ынталандыру үстемеақылары туралы» ереженің негізінде жүзеге асырылады. Нәтижелерді университет басшылығы келісімшарттарды ұзарту, кадрлық тағайындаулар туралы шешім қабылдауда және ПОҚ, кафедра менгерушілері, декандар мен олардың орынбасарларының жалақысына үстемеақы молшерін анықтауда пайдаланады.

ЖОО-ның жаңа құқықтық нысанға - Коммерциялық емес акционерлік қоғамға ауысуы. «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің жоғары оқу орнының кейбір мәселелері туралы» ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 11 қазандағы №752 Қаулысымен, «С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамын құру туралы» ҚР ҚМ Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті төрағасының (бұдан әрі - ҚР ҚМ ММЖК) 2020 жылғы 21 мамырдағы №304 бұйрығымен С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік университеті ШЖҚ РМК коммерциялық емес акционерлік қоғам (бұдан әрі – С. Аманжолов атындағы ШҚУ) болып қайта құрылды. Меншіктің құқықтық нысанын өзгерту қолданыстағы редакцияға өзгеріс енгізуге және Ғылыми кеңестің С.Аманжолов атындағы ШҚУ-дың жаңа Жарғысын ескере отырып, жаңа редакцияны қабылдауына алып келді.

С.Аманжолов атындағы ШҚУ құрылтайшысы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

С.Аманжолов атындағы ШҚУ акцияларының 100% мемлекеттік пакетін иелену және пайдалану құқықтарын жүзеге асыратын тиісті саладағы уәкілетті орган Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі болып табылады.

С.Аманжолов атындағы ШҚУ қызметіне жалпы басшылықты Директорлар кеңесі жүзеге асырады (КЕ АҚ жарғысының 70-тармағы). Директорлар кеңесінің шешімімен оның бірінші отырысында басқарманың сандық құрамы мен мүшелері бекітіледі (КЕ АҚ Жарғысының 71-тармағының 6-тармақшасы).

ҚР Азаматтық Кодексінің 45 және 46-баптарына сәйкес заңды тұлға қайта ұйымдастырылған кезде қайта ұйымдастырылған заңды тұлғаның барлық құқықтары мен міндеттері (құқықтары мен міндеттері, оның ішінде мүліктік және мүліктік емес, штат саны, міндеттемелері, талаптары) жаңадан құрылған заңды тұлғаға ауысады.

С.Аманжолов атындағы ШҚУ келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1) жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламалары, сондай-ақ іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулерді қоса алғанда, ғылыми-техникалық, инновациялық қызмет, ғылыми-зерттеу жұмыстары бойынша кадрларды даярлау;

2) білім алушыларды тамақпен, баспанамен, медициналық қызмет көрсетумен қамтамасыз ету;

3) қызметкерлерді тамақпен, баспанамен, медициналық қызмет көрсетумен қамтамасыз ету;

4) білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

5) спорттық және мәдени-бұқаралық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу;

6) дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу, спорттық және шығармашылық секциялар құру;

7) білім беру үдерісін, зерттеулерді, тәрбие және әлеуметтік-мәдени қызметті қамтамасыз етуге арналған баспа және полиграфиялық қызмет;

8) халықаралық және республикалық деңгейдегі түрлі іс-шараларды: білім алушылар мен педагог қызметкерлер арасындағы олимпиадаларды, жарыстарды, конкурстарды, конференцияларды, семинарларды ұйымдастыру және оларға қатысу;

9) бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, сондай-ақ техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыру;

10) технополистерді, технопарктерді, бизнес-инкубаторларды, инновациялық орталықтарды, технологияларды коммерцияландыру және трансферттеу орталықтарын, жобалау конструкторлық бюроларды және қызмет бейпі бойынша басқа да құрылымдарды құру;

11) білім және ғылым жүйесін одан әрі дамытуға және жетілдіруге бағытталған инновациялық әдістерді, оқыту және зерттеу технологияларын әзірлеуге, сынақтан өткізуге және енгізуге қатысу;

12) білім берудің барлық деңгейлері үшін цифрлық интерактивті білім беру ресурстарын және оқу фильмдерін ұйымдастыру, құру және дамыту;

13) білім мен ғылымды өндіріспен интеграциялауға қатысу;

14) Қазақстан Республикасының еншілес және басқа да ұйымдары мен шетелдік ұйымдардың қаржы ресурстарын тарта отырып, тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды, инновациялық және инвестициялық жобаларды ұйымдастыру, қаржыландыру, сондай-ақ білім және ғылым саласындағы жобаларды венчурлік қаржыландыру тетіктері мен инфрақұрылымын қалыптастыруға қатысу.

С. Аманжолов атындағы ШҚУ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құқылы:

1) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымының эндаумент-қорын құруға;

2) қаржыландырудың бюджеттен тыс көздері есебінен ғылыми-білім беру қызметі бойынша заңды тұлғалар құруға;

3) стартап-компанияларды ашуға;

4) жарғылық қызметті жүзеге асыру үшін қосымша қаржы және материалдық қаражат көздерін тартуға;

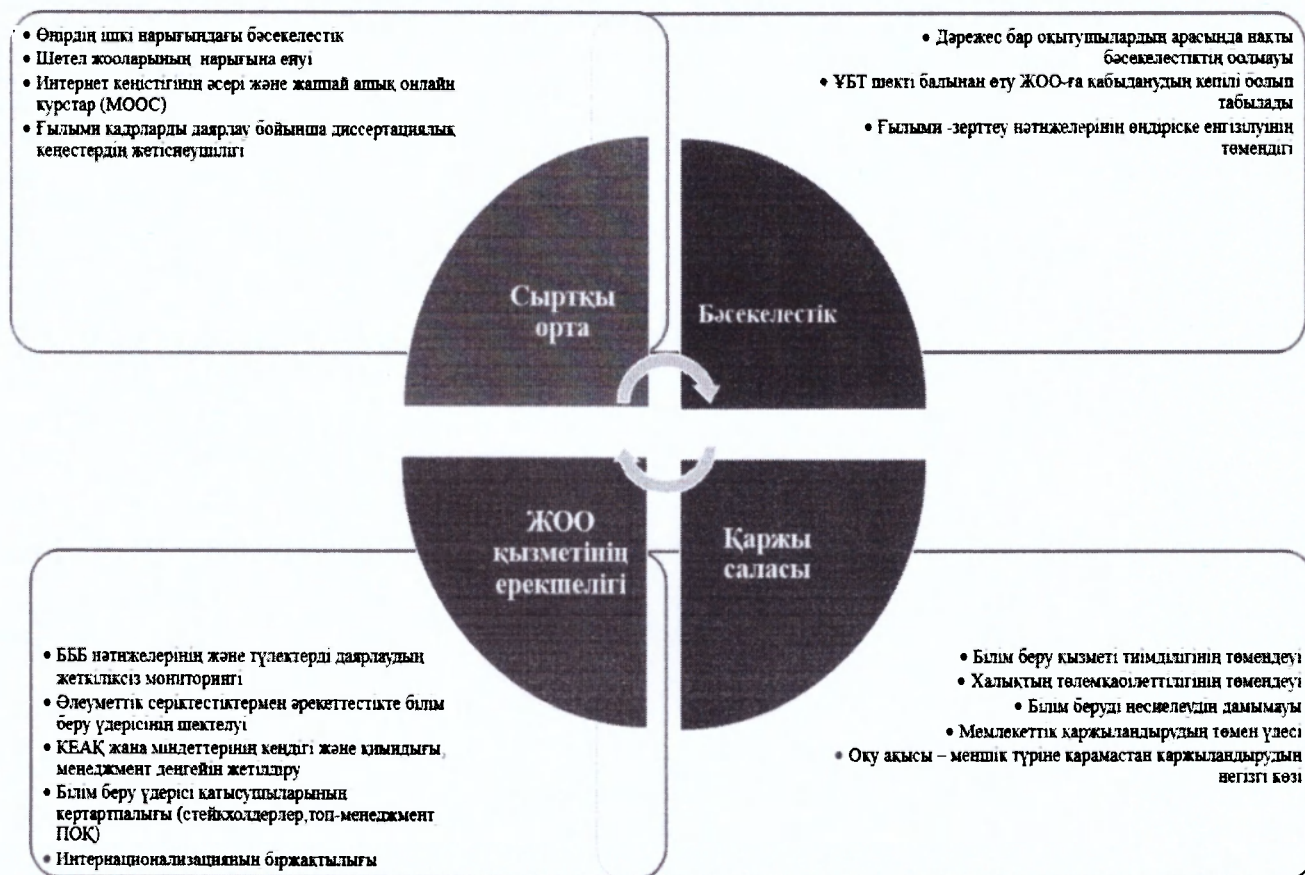
5) шет мемлекеттерде филиалдар құруға.

С. Аманжолов атындағы ШҚУ өңірлік ЖОО ретінде білім, ғылым мен өндірістің интеграциясына, жүйелілік пен қазіргі заманғы менеджмент қағидаттарына негізделген.

Стратегиялық бағыттар жоғары мектепті дамытудың жаһандық үрдістері контекстінде ұзақ мерзімді кезеңге әзірленді және жоғары оқу орнын заманауи ІТ ресурстарымен, ғылыми және білім беру инфрақұрылымымен, мамандарды үш деңгейлі даярлаумен, кең дербестікпен және коммерциялық емес қызмет түрімен Smart-университетке айналдыруға бағытталған.

Ағымдағы жағдайды талдау университеттің 2024-2029жж. даму бағдарламасын іске асырудағы елеулі нәтижелерін көрсетеді, бұл ретте Қазақстан Республикасында жоғары

білім мен ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында және басқа да НҚА-да көрсетілген жоғары білім мен ғылымды дамытудағы жаңа басымдықтар өзгерістер мен толықтырулар енгізу қажеттілігін негіздейді және университет алдына жаңа міндеттер қояды. Құрылымдық компоненттер бойышша ЖОО-ның тәуекел-менеджментіне жүргізілген кешенді талдау: сыртқы ортаның әсері, бәсекеге қабілеттілік, қызметтің ерекшелігі, қаржы саласы стратегиялық жоспарлау кезінде шешуді талап ететін проблемаларды анықтады.

6 сурет. Тәуекел- менеджментке қатысты университет қызметіне талдау

ЖОО тәуекел-менеджменті мен қызметтің күнгі және әлсіз жақтарының, қолайлы мүмкіндіктері мен ықтимал қауінтерінің кешенді талдауы SWOT-талдау түрінде ұсынылған

7 кесте

SWOT-талдау

Күнгі жақтары (Strengths)	Әлсіз жақтары (Weaknesses)
---------------------------	----------------------------

1.Білім беру бағдарламаларының кең спектрі: «Педагогикалық ғылымдар», «Өнер және гуманитарлық ғылымдар», «Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат», «Бизнес, басқару және құқық», «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика», «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар», «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары», «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Қызметтер» бағыттары бойынша бакалавриат - 63, магистратура – 33, PhD докторантура – 12; 2. Бакалавриат және магистратура білім беру бағдарламаларын мамандандырылған аккредиттеу; 3. 4 жоғары мектеп және 14 кафедра, Жоғары колледж; 4. Дамыған инфрақұрылым және материалдық-техникалық база; 5. Өңірде 600-ден астам орта білім беру мекемелерінің, ТЖКБ, сондай-ақ көптеген ұйымдар мен тұрақты дамып келе жатқан кәсіпорындардың болуы; 6. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің томен деңгейі; 7.Шетелдік және отандық орталықтармен, ғылыми мектептермен, жоғары оқу орындарымен ынтымақтастыққа ашықтық; 8. Халықаралық және ұлттық рейтингтердегі өсу; 9. Ғылыми инфрақұрылымның болуы.	1.Педагогикалық мамандықтар бойынша үш деңгейлі дайындық жеткіліксіз жүзеге асырылады; 2. Корпоративтік басқару, HR - менеджмент және талант –менеджмент тәжірибесі жеткіліксіз; 3. Екі дипломды білім беруді және ПОҚ академиялық ұтқырлығын іске асыру үшін білім алушылар мен ПОҚ-та ағылшын тілі бойынша даярлықтың жеткіліксіз деңгейі; 4. ПОҚ жарияланымдық белсенділігінің және ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін коммерцияландырудың жеткіліксіз деңгейі; 5.Студенттердің университеттің ғылыми зерттеулері мен инновациялық қызметіне, стартаптарға қатысу деңгейінің жеткіліксіздігі; 6. Студенттердің жалпы санынан шетелдік студенттердің үлесі жеткіліксіз; 7. Ғылыми дәрежесі бар кадрлардың қартаюы. 8. Кейбір ББ (физика, биология, география және т.б.) бойынша ескірген оқу-зертханалық база.
Мүмкіндіктер (Opportunities)	Қайыптер(Threats)
1. Басқару құрылымын оңтайландыру және ынталандыру жүйесін енгізу арқылы дарынды кадрларды тарту; 2. Басқа өңірлерден және таяу шетелдерден дарынды жастарды тарту; 3. Магистратура мен докторантураның жаңа БББ аккредиттеуден өтуі, диссертациялық кеңестің ашылуы; 4. Өңірде сұранысқа ие кадрларды даярлау үшін инновациялық бакалавриат БББ кеңейту; 5. ЖАОК (МООК) және blend-оқытуды пайдалана отырып, қашықтықтан оқытуды дамыту; 6. Университет студенттері үшін ШҚО Кәсіпкерлер палатасымен және «Даму» қорымен бірлесін, бизнес-инкубатор мен жұмыс орындарын құру; 7. Өзекті іргелі және қолданбалы зерттеулерді, стартаптарды орындау үшін, ұжымдық пайдаланудағы ұлттық ғылыми зертхана базасын тиімді пайдалану;	1. Білікті кадрлардың басқақалаларға кетуі; 2. Талапкерлерді даярлау деңгейінің жеткіліксіздігі; 3. Өңірдегі экологиялық жағдайдың нашарлауы; 4. Бәсекелестердің белсенді саясаты; 5. Әлеуметтік ортаның, деструктивті құбылыстардың және әлеуметтік желілердің болашақ кәсіби кадрлардың жеке басын қалыптастыруға теріс әсері;

2. ҚОҒАМНЫҢ МИССИЯСЫ, КӨЗҚАРАСЫ, ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

Миссия: *Біз білім мен ғылымды және индустрияны біріктіре отырып, аймақтың тұрақты дамуы үшін жоғары білікті адами капиталды дайындаймыз.*

Бұл миссия - жоғары құзырлы, әлеуметтік жауапкершіліктері зор, бәсекелестік қабілеттері мықты, заманауи технологияларды жетік меңгерген, кәсіби дағдылары мен тәжірибелері қалыптасқан, өңірлік және қазақстандық еңбек талаптарына және де зерттеу құрылымына сай келетін мамандарды дайындау болып табылады.

Сондай-ақ, осы миссияны іске асыру Қазақстанның шығысындағы біртұтас мәдени, білім беру, интеллектуалдық инновациялық кеңістікті қалыптастырып, ұлттық әлемдік үрдістерге сәйкес Болон процесінің қағидаттарына сай үздіксіз сапалы білім беруді қамтамасыз етуді көздейді.

Миссия университеттің функцияларын жүзеге асыру тәсілі ретінде мақсаттар иерархиясында орындалады:

- **әлемдік деңгейде** университет БҰҰ тұжырымдаған сын-тегеуріндерге бағдарланады және адамдардың өмір сүру сапасын арттыру үшін адами капиталды, объективті білімді және ғарышты игеру саласындағы инновациялық шеппімдерді көбейтуді мақсат етеді.

- **ұлттық деңгейде** университет Қазақстан саясатын жүзеге асыруға жәрдемдеседі және жоғары технологиялар мен сапалы білім беру саласында елдің жаһандық кошбасшылығына қол жеткізу үшін жаңа үлкен сын-тегеуріндер жағдайында Қазақстан экономикасының тиімді трансформациясын ғылыми-технологиялық, әлеуметтік-гуманитарлық және кадрмен қамтамасыз етуді мақсат етеді.

- **өңірлік деңгейде** университет аумақты кешенді дамыту функциясына шоғырланады және өңірде әлеуметтік бағдарланған тиімді субъектілер арасындағы өзара іс-қимылды (білім беру-ғылым-билік-өндіріс) ұйымдастыру, өңірлік инновациялық экожүйеі жетілдіру, цифрлық экономиканың өңірлік сегменттерін қалыптастыру, өңірде таланттардың жоғары шоғырлануына қол жеткізу және жоғары рухани құндылықтарды қалыптастыру арқылы оның бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ететін интеллектуалды дамыған тұлғаларды қалыптастыруды өзіне мақсат қояды.

Стратегиялық көзқарас: *С. Аманжолов атындағы ШҚУ - тұрақты даму мен әлеуметтік әріптестік қағидаттарына негізделген жоғары технологиялық білім беруді, ғылыми және кәсіпкерлік ортаны дамытатын инновациялық университет.*

С.Аманжолов атындағы ШҚУ университетінің миссиясы мен көзқарасын сәтті түрде жүзеге асыру мақсатында қызметтің барлық салаларында сұранысқа ие жоғары білікті кадрларды даярлауға, және де шекаралас мемлекеттермен трансшекаралық аумақ шеңберінде әлеуметтік және бизнес-әріптестермен тығыз өзара іс-қимыл жасауға бағытталған әлемнің озық жоғары оқу орындары мен ұлттық университеттердің тәжірибесіне негізделген университеттің жаңа моделін құру қажет етіледі.

Стратегиялық мақсат - университетті қоғамға негізгі ықпал ететін және қазақстандық білім беруде көінбасынылық позицияны иеленетін Қазақстанның иығыс өңіріне кеңінен танылған инновациялық - ғылыми хабына айналдыру.

Уақыт талабына жауап ретінде ұлттық даму мақсаттары мен өңірлік дамуға қосқан үлесін жаһандық қауымдастық пен ынтымақтастық нышанында жүзеге асыра отырып, университет Даму бағдарламасын келесі құндылықтарға негіздейді:

- **мұраның құндылығы:** университеттік зерттеулер, бағдарламалар, мектептер, білім беру басымдықтары мен негізгі өмірлік құндылықтар, тарихи жады және Ұлттық мұра ұрпақтарының сабақтастығы;

- **ғылым мен инновацияның құндылығы:** білім мен ғылым және мәдениет саласындағы инновацияларды құру үшін және ортақ ұлттық мақсаттар мен жаһандық мүдделерді қалыптастыру үшін әрқайсысының озық дамуында;

- **тендіктің құндылығы:** әркімнің өзінің өмірлік білім беру жолын қалыптастырудағы және

кәсіби қоғамдастықтарда өз күш-жігерін шоғырландырудағы мүмкіндіктерінің теңдігінде;

- **болашақтың құндылығы:** қалаған, басқарылатын болашақты құруға және оны болашақ ұрпақ үшін сақтауға ұмтылуда;

- **біртұтастықтың құндылығы** – университеттің академиялық, зерттеу, басқару, әлеуметтік және студенттік өмірінің барлық аспектілеріндегі бірлікте.

Университеттің даму перспективалары - өңірдегі академиялық артықшылықты дамыту бағытында инновациялық университетке айналу, ғылыми қызметті, бизнес пен білім беруді интеграциялау, әлеуметтік экожүйені құру және университеттердің үшінші миссиясын іске асыру. университеттің барлық бизнес-процестерін цифрландыру және автоматтандыру.

Стратегиялық бағыттар:

1) кәсіптік стандарттар мен кәсіптердің өңірлік карталарын, пәнаралық және инновациялық білім беру бағдарламаларын, ББББ (СОП), қос дипломды, микроквалификациялар мен микро дәрежелер бағдарламаларын ескере отырып, білім беру бағдарламаларының санын ұлғайту;

2) магистранттар мен докторанттар контингентін ұлғайту, оның ішінде ІБШ (МВА) бағдарламаларын енгізу бойынша.

3) өмір бойы оқыту тұжырымдамасын іске асыру, бейресми білім беру бағдарламаларының спектрін кеңейту.

4) кадрларды даярлаудың негізгі бағыттары бойынша онлайн оқытуға лицензия алу.

5) оқытушылардың педагогикалық шеберлігін, цифрлық білім беру контентінің сапасын, ЖАОК-тың білім беру процесіне толыққанды интеграциясын арттыру.

6) ғылыми қызметті, бизнесті және білім беруді интеграциялау арқылы өңірдің орнықты әлеуметтік-экономикалық дамуы.

7) Қазақстанның шығысында ғылыми-стратегиялық және халықаралық хаб құру.

8) R&D орталығын, инновациялық ғылыми зертханаларды құру, ғылыми әзірлемелер мен технологияларды коммерцияландыру.

9) ЖОО-ның жалпы бюджетінен ғылыми зерттеулерді қаржыландыру үлесінің өсуі және «зерттеуші» біліктілігін алған ПОҚ үшін оқу жүктемесінің төмендеуі.

10) университеттің халықаралық рейтингтерде сапалы түрде ұсынылуы.

11) білім алушылар, оның ішінде шетелдіктер үшін ағылшын тілді бағдарламалардың, курстардың, іс-шаралардың қолжетімділігін, сондай-ақ ағылшын тілді аудитория университеттің жетістіктері туралы хабардар болуын қамтамасыз ету.

12) университет өкілдері қатыса алатын халықаралық білім беру және ғылыми жобалар санын арттыру.

13) ЖОО-ның цифрлық экожүйесін дамыту.

14) әлеуметтік экожүйені құру және жастардың әлеуметтік жауапкершілігін, патриотизмін және көшбасшылық қасиеттерін қалыптастыру арқылы университеттің үшінші миссиясын іске асыру.

3. СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАР, ОЛАРҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ, НЫСАНАЛЫ ИНДИКАТОРЛАР

2024-2029 жылдары университеттің Дамыту бағдарламасының стратегиялық бағыттарын таңдау оның миссиясымен, Қазақстан қоғамын, ғылымды, экономиканы дамытудың көрінісімен және басымдықтарымен, жоғары және жоғары оқу орнынан кенінгі білім беру жүйесімен, ҚР жоғары білім беру саласындағы стратегиялық құжаттарымен айқындалады. Осыған сүйене отырып, келесі стратегиялық бағыттар, мақсаттар, міндеттер, күтілетін нәтижелер анықталды. Бұдан басқа, университеттің орнықты дамуы сыртқы және ішкі факторларға тәуелді қатерлер мен тәуекелдерді дәйекті түрде еңсеру, нысаналы индикаторлар мен көрсеткіштерге қол жеткізу мониторингі және нысаналы индикативтік көрсеткіштерді іске асырудың қадамдық Жол картасы жағдайында ғана қамтамасыз етілуі мүмкін.

С.Аманжолов атындағы ШҚУ-дың 2024-2029 жылдарға арналған Даму бағдарламасын іске асырудың негізгі кезеңдеріне сәйкес болжамды көрсеткіштер ұсынылған.

Бағдарламаның негізгі бағыттары, мақсатқа жету жолдары. Миссияны іске асыру және мақсатқа жету үшін Университеттің келесі стратегиялық даму бағыттары анықталды.

3.1. «АЙМАҚТАҒЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АРТЫҚШЫЛЫҚ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ

Мақсаты: өңірлік білім беру қызметтері нарығының қажеттіліктерін қанағаттандыратын және заманауи білім берудің ұлттық және әлемдік трендтеріне сәйкес келетін жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру сапасының жоғары деңгейіне қол жеткізу.

1-міндет. Өңірдің қажеттіліктеріне сәйкес кәсіби дамыған және IT-құзыреттіліктерді, икемді дағдыларды иеленген (softskills) кадрларды даярлаудың бейімделген моделін қалыптастыру

2-міндет. Жоғары білікті ғылыми-педагогикалық, әкімшілік-басқарушылық қызметкерді қалыптастыру мақсатында талант-менеджментті енгізу.

3-міндет. Университет білім алушыларының алған біліктіліктері бойынша жұмысқа орналасу пайызын көтеру және ЖОО-ны бітіргеннен кейін бес жыл ішінде түлектерді қолдау жүйесін дамыту, құзыреттерді жаңарту.

3.1 Стратегиялық бағыттың нысаналы индикаторлары мен көрсеткіштері

№ п/п	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлігі	2023 жыл	2024 жыл	2025 жыл	2026 жыл	2027 жыл	2028 жыл	2029 жыл
1.1	Біліктілік арттырудан және интелдік тағылымдамадан өткен ПОҚ үлесі	%	62,0	65,0	66,0	67,0	69,0	71,0	73,0
1.2	ПОҚ жалпы санынан оқу үрдісіне тартылған жұмыс берушілердің, бизнес құрылым өкілдерінің үлесі	%	22,0	31,7	32	32,3	32,7	33,0	33,5
1.3	Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру қызметтері	адам	7 858	7 900	8 000	8 100	8 200	8 300	8 400
1.4	Техникалық және кәсіптік білім беру саласындағы қызметтер	адам	926	1 000	1 100	1 200	1 300	1 400	1 500
1.5	ЖОО бітіргеннен кейінгі бірінші жылы жұмысқа орналастырылған түлектердің үлесі	%	98	98,0	98,1	98,2	98,3	98,4	98,5
1.6	«Алтын белгісі» бар, соңғы үш жылдағы халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстары жеңімпаздарының, ағымдағы оқу жылындағы президенттік, республикалық олимпиадалар мен ғылыми жоба конкурстарының (бірінші, екінші және үшінші дәрежелі дипломдармен	%	3,5	4	4,5	4,8	5	5,2	5,5

	марапатталған) жеңімпаздарының ЖОО-ға түскендердің жалпы санынан үлесі								
1.7	Салалық қауымдастықтар мен кәсіпорындардың тапсырысы бойынша әзірленген инновациялық БББ үлесі	%	3,5	4,5	4,7	4,9	5,0	5,3	5,5
1.8	Күміс университет бағдарламалары бойынша тыңдаушылар саны	адам	25	30	35	40	50	60	70
1.9	Бейресми білім беру бағдарламалары бойынша тыңдаушылар саны (Күміс университеттен басқа)	адам	193	200	250	300	350	400	450
1.10	6-74 жас аралығындағы цифрлық сауаттылықты арттыруға бағытталған бейресми білім беру бағдарламалары бойынша тыңдаушылар саны	адам	70	100	120	150	180	200	250
1.11	SUBJECTQS-by SUBJECT-ке кірген бағдарламалар саны	бірлік	-	1	2	3	4	5	6

3.2. «ИННОВАЦИЯЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТКЕ ТРАНСФОРМАЦИЯ: ҒЫЛЫМ, ИННОВАЦИЯ, КОММЕРЦИЯЛАНДЫРУ, ТРАНСФЕРТТІК ТЕХНОЛОГИЯЛАР» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ

Мақсаты: білім берудің, ғылым мен бизнестің интеграциясын, ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін коммерцияландыруды және білім алушылардың кәсіпкерлік құзыреттерін қалыптастыруды қамтамасыз ететін ғылыми зерттеулер мен инновациялық әзірлемелердің тиімділігін дамыту.

1-міндет: Ғылыми инфрақұрылымды жаңғырту негізінде ғылыми зерттеулердің сапасын және ғылыми әзірлемелердің сұранысын арттыру, ғылымды цифрландыру.

2-міндет: Ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыру және трансферттехнологиялары арқылы білім, ғылым және бизнесті интеграциялау.

3-міндет: Жарияланым белсенділігі мен дәйексөз деңгейін арттыру.

3.2 Стратегиялық бағыттың нысаналы индикаторлары мен көрсеткіштері

№ п/п	Нысаналы индикаторлар	О. прием өрлігі	2023 жыл	2024 жыл	2025 жыл	2026 жыл	2027 жыл	2028 жыл	2029 жыл
2.1	Ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысатын ПОҚ үлесі	%	30	33	36	40	45	50	55
2.2	Ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысатын жас ПОҚ саны	адам	48	50	53	58	60	65	70
2.3	Ғылыми-зерттеу қызметінің коммерцияланатын жобаларының саны	бірлік	2	3	4	5	6	7	8

2.4	ҒҒТҚН және қолданбалы ғылыми зерттеулердің коммерцияланатын жобаларын жеке қоса қаржыландыру көлемі (ЖАО, бизнес өкілдері)	Мың тг	1957	2 000	2500	3 000	3500	4 000	4500
2.5	Ғылыми қызметтен, инновациялық әзірлемелерден және коммерцияланатын жобалардан алынған кірістердің үлесі	%	10	10,2	10,3	10,4	10,5	10,6	10,7
2.6	Мемлекеттік бюджет есебінен іске асырылған ҒЗЖ шеңберінде алынған патенттер саны	бірлік	8	9	12	15	16	20	22
2.7	ҒЗИ-мен бірлескен диссертациялық кеңестердің саны	бірлік	1	2	3	3	4	4	5
2.8	1 ПОҚ-қа және ҒҚ-ға жоғары рейтингтік басылымдардағы мақалаларға дәйексоздер саны (жарияланымдардың дәйексөз индексі)	адам	1	1	1,5	2	2,5	3	4
2.9	Әлемнің жетекші ғылыми орталықтарында тағылымдамадан өткен ғалымдардың саны	адам	10	12	15	20	25	30	35
2.10	Жоғары рейтингті басылымдардағы университет қызметкерлерінің мақалалары мен шолуларының саны Q1, Q2 Journal Citation Reports JCR	бірлік	5	7	9	12	13	15	20
2.11	Кәсіпорындармен бірлесін жұмыс істейтін R&D орталықтарының, инновациялық ғылыми зертханалардың саны	бірлік	-	2	4	5	6	8	10
2.12	Отандық ғылымды халықаралық ғылыми кеңістікке интеграциялауды күшейту үшін жетекші әлемдік ғылыми орталықтармен шарттар (меморандумдар) саны	бірлік	100	105	110	120	130	140	150
2.13	Ғылыми жобалардың жалпы санынан іске асырылатын халықаралық ғылыми жобалардың үлесі	%	2,9	6	7,3	7,4	7,5	8,0	8,5

2.14	Ғылыми жобалардың жалпы санынан ЖОО-ның білім алушылары іске асырған стартап жобалардың үлесі	%	5,8	6	6,2	6,4	6,6	6,8	7
------	---	---	-----	---	-----	-----	-----	-----	---

3. «ИНТЕРНАЦИОНАЛДАНДЫРУ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ПОЗИЦИЯЛАУ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ

Мақсаты: халықаралық әріптестікті дамыту, академиялық алмасу, бірлескен ғылыми зерттеулер жүргізу және халықаралық білім беру және ғылыми бастамаларға қатысу негізінде әлемдік ғылым-білім беру кеңістігіне толыққанды интеграцияланған жетекші және танылатын университет болу.

1-міндет. Оңірдің шекаралас мемлекеттерінің трансшекаралық ынтымақтастығы деңгейінде QS және ТНЕи ірі рейтингтеріне қатыса отырып, университет брендин халықаралық деңгейде алға жылжыту.

2-міндет. Білім алушылар мен ПОҚ-тың халықаралық академиялық ұтқырлығын, сараптамалық қызметті оқытуға және дамытуға шетелдік студенттерді тарту.

3-міндет. Эразмус+, Горизонт, Орхун және т. б. халықаралық бағдарламалар мен жобаларға белсенді қатысу арқылы халықаралық ғылыми-зерттеу қызметін кеңінен дамыту.

3.3 Стратегиялық бағыттың нысаналы индикаторлары мен көрсеткіштері

№ п/п	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлігі	2023 жыл	2024 жыл	2025 жыл	2026 жыл	2027 жыл	2028 жыл	2029 жыл
3.2	Студенттердің жалпы санынан ЖОО-дағы шетелдік студенттердің үлесі	%	0,8	1,2	1,5	2,0	2,5	3,0	3,5
3.3	ПОҚ жалпы санынан оқытушылық қызметке тартылған шетелдік ғалымдардың, сарапшылардың үлесі	%	1,7	1,9	2,0	2,2	2,4	2,6	2,8
3.4	Академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша студенттердің жалпы санынан кемінде триместр, семестр, оқу жылы мерзіміне шетелге кеткен студенттер саны	%	0,03	0,05	0,10	0,13	0,16	0,20	0,22
3.6	Студенттердің жалпы санынан кемінде триместр, семестр, оқу жылы мерзіміне шетелдік жоғары оқу орындарынан академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша шетелге кеткен студенттер үлесі	%	0,1	0,3	0,5	0,7	0,9	0,10	1,2
3.7	ЖОО-ның ағылшын тіліндегі халықаралық білім беру бағдарламаларының саны	бірлік	0	1	3	4	5	7	10
3.8	Ғылыми жобалардың жалпы санынан іске асырылатын халықаралық ғылыми жобалардың үлесі	%	1	2	2,5	3	3,5	4	5

3.9	QS рейтингінің ТОП-700 қатарынан серіктес жоғары оқу орындарымен қос дипломды білім беру шеңберіндегі білім беру бағдарламаларының саны	бірлік	1	1	3	5	7	9	11
3.10	Шетелдік серіктес жоғары оқу орындарының орталықтарын, филиалдарын, өкілдіктерін ашу	бірлік	1	1	2	2	3	4	5
3.11	QS-WUR рейтингіндегі ЖОО позициясы	орын	-	1500+	1500+	1400	1300	1200	1000

3.4 «ӘЛЕУМЕТТІК ЭКОЖҮЙЕНІ ДАМУ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ

Мақсаты: «Толық адам» философиясының құндылықтарында жеке тұлғаны қалыптастыру, жастардың белсенді азаматтық ұстанымын, әлеуметтік жауапкершілігін, патриоттық сезімін, жоғары адамгершілік және көшбасшылық қасиеттерін дамыту.

1-міндет. Университеттердің «үшінші миссиясын» жүзеге асыру және студенттерді белсенді әлеуметтік өмірге дайындау, олардың әлеуметтік құзыреттері мен көшбасшылық дағдыларын арттыру.

2-міндет. Әлеуметтік инфрақұрылымды жанғырту арқылы білім алушылардың жеке дамуы, дене денсаулығын сақтау үшін жағдайлар жасау.

3-міндет. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, қоғамдағы деструктивті көріністерге төзбеушілік: маскүнемдік, найнақорлық, людомания.

3.4 Стратегиялық бағыттың нысаналы индикаторлары мен көрсеткіштері

№ п/п	Мақсатты көрсеткіштер	өлшем бірлігі	2023 ж	2024 ж	2025 ж	2026 ж	2027 ж	2028 ж	2029 ж
4.1	Университетте инклюзивті білім беру үшін жасалған жағдайдың деңгейі	%	91	91,5	92	94	95	97	98
4.2	Ұйымдастырылған қоғамдық қызметке тартылған білім алушылардың үлесі	%	70	75	80	86	88	90	92
4.3	Студенттік жатақханалардағы төсек-орындардың саны	Ед.	2050	2050	2050	2050	2050	2050	2050
4.4	Студенттер педагогикалық ұжымның білім беру қызметтері мен экожүйенің сапасына қанағаттану дәрежесі	мен %	75,0	75,5	76,0	76,5	77,0	77,5	78,0

3.5. «ЦИФРЛЫҚ ЭКОЖҮЙЕНІ ЖӘНЕ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ІТ - ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫ ДАМУ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТЫ

Максаты: Цифрлық экожүйені құру және білім беру қызметтерін және ғылыми зерттеулерді 100% қамтамасыз ету үшін университеттің заманауи цифрлық инфрақұрылымын дамыту, барлық бизнес-процестерді автоматтандыру.

1-міндет. Заманауи ІТ инфрақұрылымын, оқу және ғылыми зертханалық базаны құру.

2-міндет. Инновациялық технологияларды пайдалана отырып, жаңа платформаларды, деректер базасын әзірлеу арқылы SMART-университетке кошу.

3-міндет. ЖОО-ның бизнес-процестерін автоматтандыру және кітапхана қызметтерін цифрландыруды аяқтау.

3.5 Стратегиялық бағыттың нысаналы индикаторлары мен көрсеткіштері

№ п/п	Максаттыкөрсеткіштер	өлшем бірлігі	2023 ж	2024 ж	2025 ж	2026 ж	2027 ж	2028 ж	2029 ж
5.1	Оқу процесінде әлемдік цифрлық кітапханаларды пайдаланатын студенттердің үлесі	%	91	91,5	92	94	95	97	98
5.2	Іске асыру кезінде әлемдік цифрлық кітапханаларды пайдаланылатын білім беру бағдарламаларының үлесі	%	70	75	80	86	88	90	92
5.3	Білім беру және ғылыми-зерттеу қызметтерін цифрландыру саны	бірлік.	2050	2050	2050	2050	2050	2050	2050
5.4	Жаңа цифрлық платформалар саны	%	75,0	75,5	76,0	76,5	77,0	77,5	78,0

3.6. БАСҚАРУ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖҮЙЕСІНІҢ АЙҚЫНДЫҒЫН АРТТЫРУ» СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТ

Максаты: Корпоративтік басқару органдарының идеологиясы КЕАҚ жағдайында ЖОО-ны басқарудың тиімді жүйесін құру.

1-міндет. Халықаралық тәжірибе негізінде академиялық және басқарушылық дербестік жағдайында профессорлық-оқытушылық құрам мен студенттердің университетті басқаруға қатысу механизмін енгізу.

2-міндет. Тиімді қаржылық басқару және университеттің кіріскөздерін әртараптандыру.

3-міндет. Эндаумент қорын құру және демеушілердің қайырымдылық жарналары, заңды және жеке тұлғалардың ерікті қайырымдылықтары есебінен қаражаттандыру.

3.6 Нысаналы индикаторлар мен стратегиялық бағыттың көрсеткіштері

№ п/п	Максаттыкөрсеткіштер	өлшем бірлігі	2023 ж	2024 ж	2025 ж	2026 ж	2027 ж	2028 ж	2029 ж
6.1	Жалпы табысынан университетті дамытуға тартылған инвестициялардың үлесі, оның ішінде эндаумент	%	0,03	0,05	0,07	0,08	0,1	0,12	0,14

	қоры шеңберінде									
6.2	Оқу және ғылыми жабдықтарды жаңартуға жұмсалған қаржы ресурстарының үлесі	%	11,4	11,5	11,6	11,7	11,8	11,9	12,0	

4. КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР

1) 2029 жылға қарай Университет - жоғары оқу орындары мен кәсіпорындар консорциумы форматында Қазақстанның Шығыс өңірін дамытудың өзегіне айналады, жаһандық әлемге ашық және білім берудің жоғары сапасымен дамуда орнықты ұстанымы бар өңірлік ғылыми-білім беру мен инновациялық экожүйені қалыптастырады.

2) 2029 жылға қарай – университет халықаралық QS WUR және THE рейтингінде 1000 ұпайға дейінгі рейтингте алға шығады.

3) 2029 жылға қарай – университет ұлттық әлеуметтік-экономикалық даму мүддесінде білім беру және ғылыми қызмет саласында инновациялар мен ғылыми өнімдерді өндіруді қамтамасыз етеді.

4) 2029 жылға қарай – университет аймақтағы академиялық шеберлік орталығына айналады және бакалавриат, магистратура, докторантура және постдокторантура бағдарламалары бойынша кадрларды сәтті дайындайды.

5) 2029 жылға қарай – университет жоғары дамыған IT инфрақұрылымы мен цифрлық экожүйесі бар SMART университетіне айналады.

6) 2029 жылға қарай – Университет шетелдік университеттермен, ғылыми-зерттеу институттарымен, ғылыми орталықтармен кең ауқымды халықаралық серіктестік орнатады, бұл оларға академиялық ұтқырлықты белсенді дамытуға, Эразмус+, Горизонт жобаларына қатысуға және т.б.

7) 2029 жылға қарай – университет дамуға инвестицияны 2023 жылға арналған ағымдағы жағдайдың 50%-ға арттырады.

8) 2029 жылға қарай – университет қоғамға негізгі әсер ететін және қазақстандық білім беруде кошбасшылық позицияны иеленетін «университеттердің үшінші миссиясының» ауқымды бағдарламалары мен жобаларын жүзеге асырады.

5. БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУДЫ БАСҚАРУ

Университеттің осы даму бағдарламасын іске асыруды басқару жүйесі орталықсыздандыру және өкілеттіктерді негізгі құрылымдық бөлімшелер мен жобалау топтарына беру қағидаттарына негізделген колденең-желілік модель шеңберінде құрылатын болады. Осы бағдарламаның басшысы Басқарма төрағасы университет ректоры болып табылады, ол іс-шараларды іске асыруға және түпкілікті нәтижелерге дербес жауапты болады. Ректор осы бағдарламаның іске асырылуын басқарудың нысандары мен әдістерін айқындайды.

Осы бағдарламаны іске асыруды жедел басқаруды университет басқармасы жүзеге асырады. Осы бағдарламаны іске асыру бөлігінде басқарманың негізгі функцияларына: жобалау және жұмыс топтарының қызметін бақылау; осы бағдарламаның іс-шаралары шеңберінде жүзеге асырылатын барлық стратегиялық бағыттар бойынша ресурстарды үйлестіру; есептілікті дайындау, осы бағдарламаны іске асыру процесіне мазмұнды және қаржылық талдау жүргізу; Университеттің ақпараттық ресурстарында және бұқаралық ақпарат құралдарында жаңалықтар мен материалдарды тұрақты жариялау жатады.

Осы бағдарламаның стратегиялық бағыттарын іске асыру кезеңінде өзгерістер фронт-офисінің қызметі шеңберінде жұмыс және жобалау топтары құрылады.

Осы бағдарламаның іске асырылуын бағалау және бақылау функцияларын айына кемінде 1 рет жиналатын және осы бағдарламаны іске асыру бөлігінде университеттің Қаржы-шаруашылық қызметі жоспарының орындалуы туралы есептің жобасын қарайтын университеттің Директорлар

Кеңесі, Ғылыми кеңесі жүзеге асырады.

Осы бағдарламаны іске асыру мониторингін аккредиттеу және стратегия бөлімі жүзеге асырады, ол стратегиялық жоспардың бақылау нұсқаларының орындалуына аудитті жүзеге асырады, осы бағдарламаның іске асырылу барысы туралы материалдарды қарайды, осы бағдарлама шеңберінде қызметтің басым бағыттары бойынша ұсынымдар әзірлейді.

5. РЕСУРСТАР

2023-2029 жылдарға арналған қаржыландырудың жалпы көлемі:

2023-2024— 2,5 млрд. теңге.

2024-2025-3, 2 млрд. тг.

2025-2026-4, 1 млрд. тг.

2026-2027 -4,8 млрд. теңге.

2028-2029-4, 8 млрд. тг.

Бағдарламаны қаржыландыру көздері:

- Республикалық бюджет, ЖАО;
- шарттар бойынша ұйымдардан, кәсіпорындардан және жеке тұлғалардан түскен қаражат;
- келісімнәрт бойынша жұмыстармен айналысатын Қазақстан Республикасының азаматтарын даярлау және қайта даярлау;
- халықаралық ғылыми, білім беру қорлары мен ұйымдары бөлетін арнайы қаражат;
- ғылыми кластерлерді іске асыру нәтижелерінен, инновациялық жобаларды коммерцияландырудан және кәсіпкерлік қызметінің нәтижелерінен, спин-ауттар мен стартаптардан түсетін кірістер;
- демеушілердің қайырымдылық жарналары, заңды және жеке тұлғалардың ерікті қайырымдылықтары, эндаумент-кор, меценаттық және ҚР заңнамасында тыйым салынбаған басқа да көздер.

6. АББРЕВИАТУРАЛАР МЕН ГЛОССАРИЙДІ ДЕКОДТАУ

УНИВЕРСИТЕТ – «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы;

ҚР ҒЖБМ – Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі;

ҚР ҒЖБМ БҒССҚК - Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті;

ҚР ҚМ ММЖК – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті;

Даму бағдарламасы – Қазақстан Республикасының мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарына сәйкес ұйымның орта мерзімді кезеңге арналған дамуының негізгі бағыттарын, миссиясын, пайымын, мақсаты мен міндеттерін айқындайтын құжат;

Даму жоспары – бес жылдық кезеңге ұйымның негізгі қызметі мен қаржы-шаруашылық қызметінің көрсеткіштерін айқындайтын құжат;

Осы Даму бағдарламасында пайдаланылатын негізгі ұғымдар:

Миссия – тиісті салада немесе қызмет саласында мемлекеттік саясатты жүзеге асырудағы оның рөлін анықтау болып табылатын ұйымның негізгі мақсаты;

Пайымдау – даму бағдарламасын іске асыру нәтижелері бойынша ұйымның болашақта өз қызметінің нәтижелерін қалай көретінін көрсететін бөлаңақ бейнесі. Жаңа тенденциялар мен перспективалар пайда болған кезде көзқарас өзгеруі мүмкін;

Мақсат – қолжеткізуге тиісті құжатты іске асыру мен қамтамасыз етілетін жоспарлы кезеңнің соңындағы ұйымның жағдайы;

Құндылықтар – ұйымның моральдық және кәсіби принциптерінің қысқаша сипаттамасы;

Тиімділіктің негізгі көрсеткіштері – ұйым қызметінің тікелей және түпкілікті нәтижелерінің көрсеткіштері, сондай-ақ сапа көрсеткіштері (бар бөлсе);

Тікелей нәтиже көрсеткіштері – мәселенің шешілу деңгейін анықтауға мүмкіндік беретін және ұйыммен жасалған, өткізілген өнім көлемінің сандық сипаттамаларын көрсететін, өлшенетін

көрсеткіштер;

Түпкілікті нәтиже көрсеткіштері – белгілі бір уақыт аралығында қолжеткізуге тиіс белгілі нәтижелерді және даму жоспарында анықталған ұйымдардың мақсаттары мен міндеттеріне қолжеткізу әсерін көрсететін көрсеткіштер;

Сапа көрсеткіштері – өнімнің белгіленген талаптарға және сатып алушылардың (алушылардың, пайдаланушылардың) күтулеріне сәйкестік дәрежесін көрсететін көрсеткіштер;

Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі – жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының орталық атқарушы органы болып табылады;

Мақсат – мақсаттар мен міндеттерді орындауға және оларға қолжеткізуге, сондай-ақ жоспарлы кезеңнің соңына дейін ұйымдағы негізгі өзгерістерді қамтамасыз етуге қажетті негізгі шарт;

Нысаналы индикатор – мақсаттың оған жету деңгейін өлшеуге мүмкіндік беретін сандық мәні.